

Nr 2

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60; given Stockholms slott den 4 januari 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla det förslag, om vars avlåtande föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande hittills äskats för det löpande budgetåret, har sammanförts å tilläggsstat I (rskr nr 346) och uppgår till 10 000 000 kronor å driftbudgeten samt 420 000 kronor å kapitalbudgeten. Hela det å driftbudgeten anvisade beloppet avser särskilt stöd åt erkända arbetslöshetskassor. Å kapitalbudgeten har 420 000 kronor anvisats för återuppförande av kasernbyggnad vid sjökrigsskolan.

Vissa ytterligare anslagsäskanden å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår har ansetts erforderliga och bör föreläggas riksdagen vid dess början i en sammanfattande proposition nr 2 avseende utgifter å tilläggsstat II. Skulle anslagsäskanden därutöver å tilläggsstat II under nu löpande budgetår visa sig ofrånkomliga, bör dessa sammanföras i en särskild proposition, som förelägges riksdagen vid en senare tidpunkt.

De anslagsäskanden å tilläggsstat, som nu förelägges riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. En sammanställning av de beslut om förslag till riksdagen, som Kungl. Maj:t därvid på hemställan av vederbörande föredragande enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet (bil. 1—5) fattat, torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att å tilläggsstat II äskas anslag om sammanlagt 83 135 000 kronor å driftbudgeten och 175 050 000 kronor å kapitalbudgeten. Av utgifterna å driftbudgeten hänför sig icke mindre än 82 miljoner kronor till åtgärder i sysselsättningsbefrämjande syfte. Beloppet, som till större delen avser utgifter för beredskapsarbeten på vägar och gator, faller helt under socialdepartementets huvudtitel. Som bidrag till ersättning för vissa av översvämningar förorsakade skador äskas under inrikesdepartementets huvudtitel 1 miljon kronor. Övriga båda anslag å tilläggsstat II avseende driftbudgeten hänför sig till jordbrukdepartementets huvudtitel och uppgår till 85 000 respektive 50 000 kronor. — Utgifterna å tilläggsstaten till kapitalbudgeten uppgår till 175,1 miljoner kronor. Under statens utlåningsfonder äskas 150,0 miljoner kronor på lånefonden för bostadsbyggande och 50 000 kronor på statens fiskredskapslånefond. Vidare äskas ett belopp av 25,0 miljoner kronor på fonden för låneunderstöd, helt belöpande på räntefria lån till bostadsbyggande. De tilläggsanslag å kapitalbudgeten som avser lån till bostadsbyggande erfordras för att täcka utbetalningarna av redan preliminärt beviljade lån och är i huvudsak ett resultat av tidigare åtgärder i sysselsättningsbefrämjande syfte.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (bil. 1—5) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Ragnar Sohlman

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

[1] 9. **Beredskapsarbeten på vägar och gator.** Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 125 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (skr. 30/10 1959) inkommit med framställning om anslag å tilläggsstat för ifrågavarande ändamål.

En redogörelse för denna framställning har lämnats i statsverkspropositionen, femte huvudtiteln, under anslagsrubriken Beredskapsarbeten på vägar och gator (s. 142).

Departementschefen

Under hänvisning till vad jag anfört i nyssnämnda sammanhang hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Beredskapsarbeten på vägar och gator* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

[2] 10. **Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet.** Under denna rubrik har å riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 100 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (skr. 30/10 1959) kommit in med framställning om anslag å tilläggsstat för ifrågavarande ändamål.

En redogörelse för denna framställning har lämnats i statsverkspropositionen, femte huvudtiteln, under anslagsrubriken *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* (s. 143).

Departementschefen

Under hänvisning till vad jag anfört i nyssnämnda sammanhang hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bengt Wilhelmsson

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÅNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

F. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar

[1] **Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader.** Å riksstaten för innevarande budgetår är under denna anslagsrubrik uppfört ett förslagsanslag av 2 326 800 kr.

Skogs- och lantbruksakademien (skr. 26/8 1959) hemställer i egenskap av huvudman för den statsunderstödda trädgårdsskolan å Experimentalfältet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för verksamheten vid skolan å tilläggsstat för innevarande budgetår såsom tillägg till det särskilda driftkostnadsbidrag, som under läsåret 1958/59 (prop. 1959: 2, bil. 5 p. 1) utgår med 57 000 kr., för läsåret 1959/60 upptaga ett belopp å 8 000 kr. Akademien erinrar om att ifrågavarande särskilda driftkostnadsbidrag under läsåren 1953/54—1955/56 utgått med 45 000 kr. per år, under läsåret 1956/57 med 51 000 kr. samt under läsåret 1957/58 med samma belopp som under läsåret 1958/59.

Av det till lantbruksstyrelsen ingivna förslaget till inkomst- och utgiftsstat för trädgårdsskolan för läsåret 1959/60 framgår enligt akademien, att för täckande av de för skolverksamheten beräknade kostnaderna erfordras en höjning av de till skolan utgående bidragen. Akademien ser sig därför nödsakad anhålla, att det särskilda driftkostnadsbidraget måtte uppräknas med 8 000 kr. till 65 000 kr.

Akademien anför vidare, att akademien tidigare, bl. a. i samband med

ställningstaganden till frågan angående sitt åtagande av huvudmannskapet för skolan, framhållit, att akademien, i den mån statsbidragen enligt gällande bestämmelser ej räcker till att bestrida de med skolverksamheten för- enade kostnaderna, icke hade annan möjlighet att täcka på så sätt inträ- fande brist än genom möjligen uppkommande överskott å den merkantila trädgårdsdriften. För den brist i skolans stat för läsåret 1959/60, som skulle uppkomma, därest driftkostnadsbidraget icke uppräknas, torde emel- lertid, som erfarenheten under senare år visat, icke kunna påräknas täck- ning genom inkomster från trädgården.

Styrelsen för Norrlands trädgårdsskola i Söråker (skr. 17/8 1959) hem- ställer, att Kungl. Maj:t måtte bevilja skolan ett särskilt driftkostnadsbidrag av 35 000 kr. för läsåret 1959/60. Styrelsen erinrar om att den på grund av ökade kostnader för skolans drift sett sig nödsakad att under de senaste åren begära högre anslag av allmänna medel. Styrelsen åberopar vidare till stöd för framställningen ett vid denna fogat statförslag för läsåret 1959/60.

Lantbruksstyrelsen har i utlåtande över framställningarna lämnat följande redogörelse för gällande bidragsbestämmelser på området.

Enligt bestämmelserna i kungörelsen 1951: 664 om statsbidrag till lant- bruksundervisningsanstalter m. m., jämförda med 51 § stadgan 1951: 665 för statsunderstödda trädgårdsskolor och fruktodlingsskolor utgår sedan den 1 november 1953 statsbidrag till täckande av trädgårdsskolornas driftkost- nader med dels ett grundbidrag av 12 900 kr. för skola och läsår, dels ock ett tilläggsbidrag av 1 kr. 40 öre om dagen för varje elev, som deltager i skolor- nas undervisning; dock att statsbidrag till driftkostnader icke må utgå med högre belopp än som svarar mot tre fjärdedelar av skolans av lantbrukssty- relsen godkända driftkostnader, sedan avdrag gjorts för influtna hyror av elevbostäder. I konsekvens härmed stadgas uttryckligen såsom villkor för ovan angivna statsbidrag till trädgårdsskolornas driftkostnader, att ett be- lopp, motsvarande minst en tredjedel av statsbidraget till driftkostnaderna (det s. k. ortsbidraget) skall tillskjutas från annat håll. Ortsbidragen utgår också vid flertalet lantbruksundervisningsanstalter med större belopp än stadgat minimum.

Beträffande de föreliggande framställningarna anför lantbruksstyrelsen, att de båda trädgårdsskolorna, i avbidan på ställningstagandet till trädgårds- skoleutredningens avgivna betänkande, såsom hittills bör få fortsätta sin verksamhet under läsåret 1959/60. Då skolorna emellertid icke kan bedriva sin verksamhet i nuvarande omfattning utan extra driftkostnadsbidrag, för- ordar styrelsen, att de jämväl för nästa läsår kommer i åtnjutande av så- dana bidrag. Med hänsyn till att akademien saknar möjlighet att bestrida det i staten för läsåret 1959/60 beräknade driftunderskottet å 65 000 kr. tillstyrker styrelsen bifall till framställningen om ett extra dylikt bidrag å 65 000 kr. för sistnämnda läsår. Det av styrelsen för trädgårdsskolan i Sör- åker upprättade förslaget till inkomst- och utgiftsstat för skolan utvisar, att skolans huvudman, Västernorrlands läns landsting — därest det extra driftkostnadsbidraget skulle utgå med oförändrat belopp eller 30 000 kr. — skulle behöva tillskjuta ett belopp av 73 000 kr. Till jämförelse må enligt lantbruksstyrelsen nämnas, att sistnämnda belopp med 2 000 kr. överstiger

vad landstinget beräknats få tillskjuta för täckande av driftunderskottet för skolan under budgetåret 1958/59. I betraktande härav tillstyrker lantbruksstyrelsen skolstyrelsens framställning om ett extra driftkostnadsbidrag å 35 000 kr.

I detta sammanhang anför lantbruksstyrelsen vidare, att skogs- och lantbruksakademiens ekonomiska ställning i många år varit så betryckt att akademien icke förmått svara för minst en tredjedel av statsbidraget till trädgårdsskolans å Experimentalfältet driftkostnader. Detta oaktat har lantbruksstyrelsen t. o. m. läsåret 1956/57 utanordnat såväl det sedvanliga statsbidraget till skolans driftkostnader som hela det för vederbörande läsår beviljade extra driftkostnadsbidraget. Detta innebär, att lantbruksstyrelsen betraktat det extra driftkostnadsbidraget, som staten anvisat för upprätthållande av trädgårdsskolans verksamhet, som ortsbidrag. Bestämmande för lantbruksstyrelsen har härvid varit, att skolan — till skillnad från de i hög grad ortsbetonade lantbruks-, lantmanna- och lantushållsskolorna — har karaktären av en ren riksskola med elever från hela landet. Under åberopande av det anförda hemställer lantbruksstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte förklara, att hittills gjorda utbetalningar till trädgårdsskolan å Experimentalfältet finge bero samt att statsbidrag till driftkostnaderna vid nämnda skola finge utgå utan hinder av bestämmelserna om det s. k. ortsbidraget.

Departementschefen

Till verksamheten vid skogs- och lantbruksakademiens trädgårdsskola å Experimentalfältet samt Norrlands trädgårdsskola i Söråker har sedan ett flertal år tillbaka utgått särskilda driftkostnadsbidrag. I likhet med lantbruksstyrelsen anser jag att dylika bidrag — i avbidan på ställningstagandet till trädgårdsskoleutredningens betänkande — bör utgå till nämnda skolor även för läsåret 1959/60. Någon höjning av de särskilda bidragen är jag däremot icke beredd tillstyrka. Bidragen bör sålunda för sistnämnda läsår utgå med oförändrade belopp av 57 000 respektive 30 000 kronor. Jag föreslår, att riksdagens medgivande inhämtas till att beloppen får bestridas ur det förslagsanslag, som för nu löpande budgetår anvisats till bidrag till driftkostnader för vissa lantbruksundervisningsanstalter.

Därest riksdagen icke har något att invända, synes vidare bifall böra lämnas till lantbruksstyrelsens framställning angående utlämnande av bidrag till trädgårdsskolan å Experimentalfältet utan hinder av bestämmelserna om det s. k. ortsbidraget.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att medgiva,

att av det för budgetåret 1959/60 anvisade förslagsanslaget till Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader må till ytterligare bidrag åt i det föregående angivna trädgårdsskolor för sagda budgetår tagas i anspråk ett belopp av sammanlagt högst 87 000 kronor.

C. Övrig forsknings- och försöksverksamhet på jordbrukets område

[2] 8. Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd. Å riksstaten för budgetåret 1959/60 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett anslag av 100 000 kr.

Styrelsen för Föreningen för växtförädling av fruktträd hemställer i en av lantbruksstyrelsen med eget yttrande (skr. 28/8 1959) överlämnad framställning att till växtförädlingsverksamheten under innevarande budgetår vid institutionen Balsgård anvisas ett statsbidrag av 85 000 kr.

Föreningsstyrelsen anför i framställningen bl. a., att — trots att största möjliga återhållsamhet med utgifterna iakttagits och att personalen i sin helhet redan under en lång följd av år till följd av knappheten på driftsmedel måst begränsas till den absolut nödvändiga — under år 1958 uppstod ett driftsunderskott å 77 971 kr., vilket dock till största delen täcktes av det å föregående budgetårs tilläggsstat beviljade anslaget å 65 000 kr. Det torde enligt föreningsstyrelsen lätt inses, att den på lång sikt upplagda växtförädlingsverksamheten ej gärna kan minskas eller ökas i takt med tillgången på driftsmedel. Styrelsen har ej ansett det försvarligt att i kostnadsbesparande syfte ytterligare begränsa verksamheten utöver vad som redan skett. Avskedanden i sådan omfattning att driftsunderskottet verksamt nedbringades skulle helt lamslå verksamheten, medföra mycket allvarliga olägenheter för lång tid och dessutom helt undanrycka grunden för det vid ansökningstillfället pågående utredningsarbetet. För verksamhetsåret 1959 måste ett ännu större underskott emotes motsvarande fjolårets ökat med vissa ofrånkomliga utgiftsstegringar, i första hand betingade av inträffade lönerörelser och löneklassförskjutningar, eller inalles ca 85 000 kr.

Departementschefen

Den i juni 1958 påbörjade utredningen rörande den organisatoriska utformningen av den fortsatta verksamheten vid Balsgårdsinstitutionen är nu avslutad och förslag till ny organisation av institutionen har tidigare denna dag framlagts i 1960 års statsverksproposition (IX ht, p. 76, s. 197—199). Samtidigt har äskats ett statsbidrag till berörda ändamål med 200 000 kronor för nästkommande budgetår.

Det för innevarande budgetår anvisade anslaget avser stöd åt verksamheten vid institutet under kalenderåret 1959. Omförmälda omorganisation skall ske per den 1 juli 1960 och bokföringen vid institutet samt revisionen skall därefter avse budgetår. Genom denna omläggning kommer institutet att sakna finansiellt statsstöd under första halvåret 1960. Att statsbidrag skall utgå jämväl för sistnämnda period synes mig emellertid befogat, varför jag i enlighet med vad jag anfört vid behandlingen av förut berörda punkt i statsverkspropositionen vill föreslå att dylikt bidrag till ett belopp av 85 000 kronor anvisas å tilläggsstat till årets riksstat. Däremot kan jag inte biträda det i det föregående redovisade yrkandet om särskild statlig anslags-

anvisning för att nedbringa underskottet å 1959 års verksamhet vid institutet. Täckning för sagda underskott synes föreningen, därest ej andra möjligheter står till buds, kunna ernå genom att mot in-teckningssäkerhet upp-taga lån på allmänna kreditmarknaden.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av frukt-träd* å tilläggstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 85 000 kronor.

K. Fiskeriväsendet m. m.

[3] 16. **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.** Å riksstaten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 25 000 kr.

Fiskeristyrelsen (skr. 20/11 1959) hemställer om anvisande å tilläggsstat för innevarande budgetår av dels under förevarande reservationsanslag 150 000 kr., dels under statens fiskredskapslånefond 300 000 kr.

Fiskeristyrelsen anför, att styrelsen för att möjliggöra en bedömning av storleken av de medelsbehov till bidrag och låneunderstöd, vilka kunde för-anledas av de stormskador å framförallt ålfiskredskap, som uppkommit i slutet av oktober 1959 vid rikets södra och sydöstra kust, den 28 oktober 1959 hemställde hos länsstyrelserna i Kalmar, Karlskrona, Kristianstad och Malmö, att dessa skulle till styrelsen inkomma med preliminära utredningar om ifrågavarande skador efter samråd med hushållningssällskapens fiskerikonsulenter och vederbörande fiskareorganisationer. Sedan ytterligare, vid vissa av de nyssnämnda kuststräckorna mycket omfattande stormskador uppkommit i mitten av november månad 1959, anmodade styrelsen vidare under hand samma länsstyrelser att inkomma med kompletterande utredningar rörande dessa sistnämnda skador. Det till följd härav till styrelsen inrapporterade siffermaterialet, vilket givetvis är högeligen osäkert, framgår av följande sammanställning.

Kuststräcka	Oktober- skador, kr.	November- skador, kr.	Totalt, kr.
Kalmar läns norra	Ej åtskilda		46 000
Kalmar läns södra	7 000	80 000	87 000
Blekinge läns	84 000	300 000	384 000
Kristianstads läns	197 000	705 000	902 000
Malmöhus läns	338 000	570 000	908 000
		Summa kr.	2 327 000

Fiskeristyrelsen anför, att sammanställningen utvisar, att medelstillskott erfordras för tillgodoseende av den bidrags- och låneunderstödsverksamhet, som blir en följd av de förtecknade förlusterna av och skadorna på fiskredskap.

Vid beräkningen av dessa medelstillskott bör enligt fiskeristyrelsen följande synpunkter beaktas.

1. Enligt tillämpade grunder fastställs bidrag och låneunderstöd efter de förlorade eller skadade redskapens värde vid förlust- eller skadetillfället och icke efter redskapens anskaffningsvärde. Då de i sammanställningen upptagna beloppen avser anskaffningsvärden, torde beloppen böra reduceras efter en genomsnittlig norm med hänsyn till förslitning och ålder å redskapen, lämpligen med 50 procent, vilket ungefärligen motsvarar den erfarenhetsmässiga värdeminskningen å fiskredskap vid förlust- och skadetillfällen. I överensstämmelse härmed bör sammanställningens summa, 2 327 000 kr., reduceras till 1 164 000 kr.

2. En grundläggande förutsättning för bidrag och låneunderstöd enligt 1935 års riktlinjer är, att den skadelidande genom förlusten eller skadan »råkat i nödställd belägenhet». Då i varje fall novemberstormens redskaps-skador inträffade i slutet av en ålfiskesäsong, som varit rikt givande, torde åtskilliga skadelidande fiskare i de berörda länen icke uppfylla nämnda krav. På grund härav och med hänsyn till erfarenheten från ersättningsverksamheten i tidigare liknande fall, exempelvis åren 1955 och 1956 synes medelsbehovsberäkningen kunna reduceras med approximativt 50 procent. Då skulle efter den i föregående punkt företagna reduktionen återstå (1 164 000: 2 =) 582 000 kr.

3. Av redskapsförluster och -skador uppskattade efter nuvärde ersättes enligt 1935 års regler i allmänhet en tredjedel med bidrag och en tredjedel med låneunderstöd, i följd varav medelsbehovet under bidragsanslaget skulle bli (582 000: 3 =) 194 000 kr. och samma belopp under lånefonden.

4. Praxis i förevarande stödverksamhet på senare år har gått i den riktningen, att i tveksamma fall beträffande fordran på »nödställd belägenhet» enbart låneunderstöd med två tredjedelar av den taxerade skadan eller förlusten tillerkänts den sökande. I den nu föreliggande situationen torde man få räkna med åtskilliga sådana fall, varför en viss jämkning bör ske i fråga om medeltilldelningen till förmån för lånefonden och minskning för bidragsanslaget. Med beaktande av denna synpunkt bör anslaget enligt styrelsens mening tillföras 150 000 kr. och fonden 300 000 kr.

Y t t r a n d e. *Statskontoret* framhåller, att vid ingången av detta budgetår å det aktuella bidragsanslaget i runt tal 25 000 kr. stod till förfogande. 1959 års riksdag har till förstärkning av anslaget anvisat likaledes 25 000 kr. Under de senast förflutna fyra budgetåren har anslaget belastats med i runt tal resp. 45 000, 78 700, 33 000 och 9 800 kr., vilket genomsnittligt motsvarar en utgift å omkring 41 500 kr. per år. Med hänsyn till de av fiskeristyrelsen angivna siffrorna anser statskontoret, att en viss förstärkning av anslaget får anses motiverad. Osäkerheten i beräkningarna ävensom storleken av de under anslaget disponibla medlen talar för att förstärkningen begränsas till 25 000 kr.

Å fiskredskapslånefonden uppgår den odisponerade behållningen till ca 160 000 kr. För utlåning under innevarande budgetår står emellertid till förfogande jämväl de medel, som kan beräknas inflyta i form av amorteringar å tidigare utlämnade lån. Statskontoret beräknar beloppet av dessa amorteringar till i runt tal 60 000 kr. Sammanlagt skulle således innevarande budgetår kunna utlånas omkring 220 000 kr. Utlåningen under de fyra se-

naste budgetåren har utgjort i runt tal resp. 113 000, 85 000, 63 000 och 10 000 kr. Inflytande amorteringar har under dessa år uppgått till resp. 18 750, 37 000, 55 000 och 63 000 kr. Med hänsyn härtill kan statskontoret icke finna, att någon förstärkning av utlåningsfonden är erforderlig.

Departementschefen

De svåra stormarna längs landets södra och sydöstra kuster under oktober och november 1959 har såsom framgår av den lämnade redogörelsen orsakat betydande förluster för ett stort antal fiskare, bland annat genom att en avsevärd mängd fiskredskap blivit förstörda. De största förlusterna synes ha uppstått utmed Skåne-kusten men även i Blekinge och Kalmar län är de uppkomna skadorna betydande.

Det torde vara ett allmänt intresse att i största möjliga utsträckning mildra verkningarna av de genom stormhärjningarna framkallade skadorna å och förlusterna av fiskredskap. Enligt min mening bör man därvid begagna de utvägar, som redan står till buds, för att hjälpa de fiskare, som enligt vad nyss sagts lidit ekonomisk skada. Sålunda bör i första hand komma i fråga anslaget Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m. ävensom statens fiskredskapslånefond. På grund av omfattningen av de inträffade förlusterna och skadorna torde de behållningar, som för närvarande står till buds på anslaget och fonden, inte förslå. En förstärkning av båda är därför erforderlig.

På anslaget står sammanlagt omkring 50 000 kronor till förfogande för bidragsgivning under innevarande budgetår. På fiskredskapslånefonden fanns den 1 juli 1959 en behållning av 160 000 kronor. Därjämte väntas enligt statskontorets beräkningar under innevarande budgetår i amorteringar inflyta omkring 60 000 kronor, varför totalt cirka 220 000 kronor kan utlånas från fonden under budgetåret. Med hänsyn härtill och till den normala förbrukningen för statliga bidrag och lån av ifrågavarande slag uppskattar jag det ytterligare medelsbehov, som föreligger för att bereda erforderliga bidrags- och lånemöjligheter för fiskare, vilka drabbats av ifrågavarande extraordinära skador och förluster, till 50 000 kronor för bidrag och 50 000 kronor för lån. Jag föreslår därför, att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisas dels ett reservationsanslag av 50 000 kronor till Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., dels ett investeringsanslag av 50 000 kronor till statens fiskredskapslånefond. Till frågan om anvisande av sistnämnda anslag återkommer jag vid anmälan av under jordbruksdepartementet hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 2 år 1960

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Jan Brandt

Egentliga statsutgifter

Elfte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler här efter under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården

[1] **Karolinska sjukhuset: Utrustning.** I enlighet med i propositionen nr 87/1958 (statsverkspropositionen B, kapitalbudgeten, inrikesdepartementet) framlagt förslag anvisade riksdagen för budgetåret 1958/59 under investeringsanslaget till Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m. medel bl. a. för ombyggnadsarbeten i radiumhemmets vindsvåning för att tillgodose behovet av arbetslokaler för radiofysiska institutionens kliniskt-fysikaliska avdelning. I den framställning, som låg till grund för förslaget, beräknade direktionen för karolinska sjukhuset kostnaderna för inredning och utrustning av lokalerna till 10 000 kronor. Vid min anmälan av frågan uttalade jag emellertid, att sistnämnda kostnader icke borde bestridas från berörda investeringsanslag.

De ifrågavarande lokalerna har under hösten 1959 kunnat tagas i bruk, varför det är angeläget, att medel för bestridande av utrustningskostnaderna nu ställas till förfogande. Mot den beräknade kostnaden härför har jag icke något att erinra.

För budgetåret 1957/58 anvisade riksdagen under reservationsanslaget till Karolinska sjukhuset: Utrustning 135 000 kronor för utrustning av vissa bostadslägenheter, som av Solna stad komme att ställas till förfogande för att tillhandahållas vid sjukhuset anställd personal. De ifrågavarande bostäderna har emellertid endast i mindre omfattning ställts till sjukhusets

förfogande på sätt som avsetts. Det är därför icke sannolikt, att de medel, som anvisats för utrustningen, kommer att i sin helhet tagas i anspråk. Jag föreslår, att Kungl. Maj:t utverkar riksdagens bemyndigande att av nämnda belopp få taga i anspråk högst 10 000 kronor för utrustning av lokalerna för klinisk radiofysik inom radiumhemmet.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att av medel, som under reservationsanslaget till Karolinska sjukhuset: Utrustning anvisats för utrustning av vissa bostadslägenheter, taga i anspråk högst 10 000 kronor för utrustning av lokaler för klinisk radiofysik vid radiofysiska institutionen.

G. Diverse

[2] 17. Bidrag till ersättning för vissa av översvämningar förorsakade skador.

1. Ett skyfallsliknande oväder drog den 31 juli 1959 fram över västra Blekinge samt samma och påföljande dygn över nordöstra Skåne. Nederbördsmängder på över 200 mm uppmättes på flera platser, och även så stora mängder som 280—300 mm har rapporterats.

Länsstyrelsen i Blekinge län har i skrivelse den 5 augusti 1959 anmält, att avsevärda skador uppkommit vid ovädet. Bl. a. hade cirka 1 500 tunnland inom Vesans invallningsområde i Gammalstorps kommun skadats av översvämning. — Med skrivelse den 29 oktober 1959 har länsstyrelsen översänt vissa enskilda framställningar, värderingsinstrument m. m. samt en förteckning över hos länsstyrelsen föreliggande ärenden om skadeersättning, upptagande ett sammanlagt belopp av cirka 805 000 kronor. Härav avser 757 000 kronor skador på potatisgrödor och till en mindre del på sockerbets- och foderfruktodlingar, 23 000 kronor avser trädgårds- och grönsaksodlingar, medan återstoden fördelar sig på industrianläggning, varulager, enskilda vägar och utfallsdiken m. m. Värdering har verkställts på länsstyrelsens resp. hushållningssällskapets föranstaltande.

Länsstyrelsen i Kristianstads län har med skrivelse den 19 augusti 1959 överlämnat en av lantbruksnämnden och hushållningssällskapet gemensamt upprättad promemoria, vari de rapporterade skyfallsskadorna, enligt värdering av särskilda värderingsmän, anges till 2 494 730 kronor enligt i huvudsak följande fördelning:

skador på gröda	2 138 500
» » byggnader o. d.	28 340
» » varor i byggnader	20 200
» » enskilda vägar	39 490
» » fruktodlingar	129 200
» » byggnader och varor i Bromölla enligt särskild förteckning	139 000

Icke rapporterade skador beräknas ha uppgått till mer än en halv miljon kronor förutom skador på allmänna vägar. — Härefter har länsstyrelsen med skrivelse den 9 september 1959 överlämnat en gemensam framställning av lantbruksnämnden och hushållningssällskapet. I framställningen anföres bl. a., att katastrofskadorna, med hänsynstagande till tidigare normer för statligt stöd för skörde-skador, beräknats till cirka 1 500 000 kronor. Alla beräknade skador, som understiger 20 procent av försiktigt beräknat normalt skördevärde, har därvid uteslutits. Sökandena hemställer om statligt stöd å 1 miljon kronor, varav högsta möjliga belopp i form av bidrag. Tillika anhålles om ersättning till lantbruksnämndens och hushållningssällskapets ombud för deras deltagande i skadevärderingen med 4 900 kronor. — Samtidigt har länsstyrelsen överlämnat underdånig framställning av styrelsen för Willands Ortsförbund av RLF rörande snabba åtgärder för att ställa medel till förfogande såsom bidrag eller i andra hand i form av stödlån till de enskilda personer, som oförskyllt drabbats av stora förluster genom skyfallen. Bidrag syntes böra utgå med viss andel av den konstaterade skadan och utan hänsyn till vederbörandes förmögenhetsförhållanden.

Länsstyrelsen, som stöder förstnämnda framställning, meddelar, att militär medverkan under höstens repetitionsövning kunde påräknas för återställandet av skadade enskilda vägar och broar i trafikdugligt skick.

2. I slutet av april och i början av maj 1959 inträffade till följd av kraftig nederbörd och snabb snösmältning en exceptionellt hög vårflood i ett flertal mellansvenska vattendrag, däribland Klarälven, Dalälvarna och Ljusnan. Betydande översvämningsskador uppstod särskilt inom Värmlands och Kopparbergs län men även inom Gävleborgs län.

Länsstyrelsen i Värmlands län har i skrivelse den 13 maj 1959 rapporterat översvämning utmed Klarälven och har härvid samt med senare skrivelser den 3 juli och den 22 oktober 1959 överlämnat införskaffade uppgifter angående skadornas omfattning. För jordbrukets del har enligt utredning av lantbruksnämnden någon skördenedsättning av nämnvärd omfattning icke uppstått, medan skador och förluster i övrigt inom jordbruket kunde uppskattas till 75 000 kronor. Skador på bostäder, uthusbyggnader, andra byggnader samt lösören m. m. dylikt beräknas enligt av länsbostadsnämnden inhämtade uppgifter till cirka 240 000 kronor. För skadade skyddsvallar uppskattar lantbruksingenjören inom lantbruksnämnden i Älvsborgs norra område iståndsättningskostnaderna till 150 000 kronor. Skador har vidare rapporterats beträffande allmänna vägar, kraftverk i enskild ägo samt industrier till resp. 900 000, 209 000 och 446 400 kronor. Beträffande eventuella flottningsskador föreligger ej någon sifferuppgift.

Länsstyrelsen uttalar för egen del bl. a., att ersättning borde beredas för skador i bostadsfastigheter och jordbruk.

I skrivelse den 20 augusti 1959 har länsstyrelsen vidare hemställt, att medel måtte ställas till länsstyrelsens förfogande för likvidering av en räkning

å 7 750 kronor från marinförvaltningen, avseende hyra för helikopter, som under den mest kritiska tiden varit stationerad i Sysslebäck för transport av livsmedel och post samt för assistans vid sjukdoms- och olycksfall.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har i skrivelse den 14 juli 1959 lämnat en redogörelse för översvämningarnas förlopp och vidtagna åtgärder inom länet samt redovisat resultaten av en genom hushållningssällskapet, lantbruksnämnden, länsbostadsnämnden och länets företagareförening verkställd utredning rörande skadornas omfattning, slutande på ett totalbelopp av 2 822 460 kronor förutom skador på allmänna och vissa enskilda vägar. Beloppet fördelar sig i huvudsak på skador på jordbruket 450 000 kronor, på bostäder 162 000 kronor, på affärslokaler 33 000 kronor, på lager och inventarier 71 000 kronor, på kommunala anläggningar och ledningar 424 000 kronor, på industri och hantverk 931 000 kronor samt för flottningar 750 000 kronor. Dessutom föreligger ett antal enskilda ansökningar å sammanlagt omkring 100 000 kronor, avseende bl. a. skador å idrottsplats, affärslokaler, dammbyggnader och bostäder m. m.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har i skrivelser den 26 maj och den 8 juli 1959 redovisat de inom länet inträffade skadorna och därvid anfört i huvudsak följande. Jordbruket anses icke ha lidit skada. För allmänna vägar uppskattas skadorna till 85 000 kronor och för enskilda vägar till cirka 4 000 kronor. Beträffande bostäder föreligger ej någon uppgift om totalbelopp; i de enskilda fallen synes skadorna i regel ha uppgått till 250—600 kronor. Från två industriföretag redovisas förluster å cirka 66 000 resp. 38 000 kronor, vartill i ena fallet kommer förlust på grund av driftstopp. För en idrottsplats anges skadan till cirka 4 000 kronor, och ungefär samma belopp uppges beträffande kommunala anläggningar i Bollnäs.

Y t t r a n d e

Statskontoret har avgivit utlåtande i frågan om eventuell ersättning av statsmedel till de skadelidande, i den mån frågan icke berör stödåtgärder i anledning av skördeskador, vilka förutsättes komma att upptagas till behandling i samband med kommande förhandlingar mellan statens jordbruksnämnd och jordbrukets förhandlingsdelegation. Ämbetsverket redovisar inledningsvis följande allmänna synpunkter.

Av handlingarna i ärendet framgår, att i några av de nu berörda områdena översvämningar ofta inträffar. Det synes därför böra utredas — i den mån så ej redan skett — om de nu aktuella skadorna varit av normal omfattning i förhållande till tidigare års skador eller icke. Endast i den mån skadorna nu varit osedvanligt stora bör ersättning kunna ifrågakomma. En generell förutsättning för att det allmänna i särskild ordning skall ställa medel till förfogande som lån eller bidrag för avhjälpande av uppkomna skador torde vara, att andra hjälpkällor ej står till buds. Sålunda torde böra utrönas, huruvida icke kommunal fond kan disponeras för lån eller bidragsgivning. Vidare bör undersökas i vad mån lån eller bidrag författ-

ningsenligt i sedvanlig ordning kan utgå från för sådant ändamål avsedda anslag.

Statskontoret redogör härefter för vissa allmänna riktlinjer, som i tidigare fall lagts till grund för prövningen av liknande ersättningsfrågor, samt uttalar, att hittills tillämpade principer synes böra följas även i det föreliggande ärendet. Härom anför ämbetsverket i huvudsak följande.

I de fall, där ersättning i princip anses kunna utgå, bör behovsprövning företagas sedan vederbörandes ekonomiska ställning närmare utretts. Vad gäller skador och förluster, som drabbat företag, synes ersättningen — i likhet med vad som gäller för andra skadelidande — böra göras beroende av vederbörandes förmåga att bära förlusterna. Gottgörelse torde böra lämnas endast med viss procent av det uppskattade värdet av det skadade och förutsättes ej utgå för mindre betydande skador, exempelvis skador, vilkas värde ej överstiger 100 kronor. Värdering av sakskada bör i regel ske med utgångspunkt från försäljningsvärde, eller, där detta skulle medföra oskäligt låg ersättning, från kostnaden för nyanskaffning med avdrag för värdeminskning genom ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan omständighet. — Staten bör svara för utgifterna i de fall helikopter ställts till förfogande för att förse viss isolerad befolkning med proviant, post o. d. liksom för kostnader för anlåtande av militär hjälp.

Departementschefen

Såsom framgår av det föregående har 1959 års vårflood och lokala oväder vållat en mycket omfattande skadegörelse. De rapporterade skadorna och förlusterna belöper sig till sammanlagt omkring 9 miljoner kronor. Härav hänför sig cirka 3,3 miljoner kronor till skördeskador, från vilka i detta sammanhang torde böra bortses. Vidare belöper närmare 1,6 miljoner kronor på skador på allmänna vägar, vilka skador reglerats genom anvisande av medel från ordinarie anslag till väghållningen. Vad angår övriga skador — häribland även skador i trädgårdsodling — finner jag mig böra förorda, att ersättning av statsmedel må utgå i vissa fall i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som tillämpats vid behandlingen av tidigare ärenden rörande ersättning för skador till följd av naturkatastrofer.

Ersättning bör efter behovsprövning kunna utgå till såväl fysiska som juridiska personer. I fråga om fysiska personer anser jag ersättning icke böra annat än i undantagsfall tillkomma skadelidande, som enligt senast tillgängliga uppgifter haft en till statlig inkomstskatt taxerad inkomst överstigande 12 000 kronor eller förmögenhet överstigande 80 000 kronor, varvid samlaxerade makar bör betraktas som en person. I fråga om juridiska personer, för vilka en motsvarande gränsdragning i regel icke är möjlig, förutsätter jag, att ersättningsanspråk skall bedömas med stor restriktivitet.

Beträffande värderingen av skador och förluster finner jag de av statskontoret föreslagna riktlinjerna böra följas.

I fråga om grunderna för det ifrågasatta statsunderstödet förordar jag, att ersättning i regel skall utgå efter 50 procent av skadebeloppet. Möjlighet

bör dock stå öppen att i särskilt ömmande fall öka bidraget med ytterligare högst 40 procent. Skador å lägre belopp än 200 kronor per skadelidande torde i allmänhet icke böra föranleda ersättning.

Kostnaderna för användandet av helikopter torde böra helt stanna å statsverket.

Med utgångspunkt från dessa grunder för lämnande av understöd synes kunna beräknas, att ett belopp av i runt tal 1 000 000 kronor erfordras för ändamålet.

Å det senast för budgetåret 1957/58 under nionde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof finns f. n. en behållning å cirka 50 000 kronor. Enligt rådande praxis anlitas emellertid ifrågavarande anslag endast för utgifter i samband med individuella katastroffall. Ej heller torde skadeersättning i någon mer betydande utsträckning kunna ifrågakomma genom anlitan av för lån eller bidrag avsedda anslag. Avgiftsmedel enligt 4 kap. 14 § vattenlagen finns fonderade hos länsstyrelserna i Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. För att ersättning skall kunna utgå av sådana medel fordras emellertid, att skadeavhjälpandet framstår som ett mer allmänt ortsintresse och avser en bygd, som är menligt berörd av vattenreglering.

Anslagsbehovet torde således icke i högre grad påverkas av nu angivna ersättningsmöjligheter. Ett anslag av 1 000 000 kronor synes därför böra anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60. Anslaget, som bör benämnas Bidrag till ersättning för vissa av översvämningar förorsakade skador, synes böra givas karaktär av reservationsanslag. Därest riksdagen skulle bifalla förevarande förslag, torde det sedermera få ankomma å Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter rörande grunderna för dispositionen av anslaget, varvid prövningen av förekommande ansökningar torde böra förbehållas Kungl. Maj:t i fråga om juridiska personer och fysiska personer med högre taxerad inkomst eller förmögenhet än i det föregående angivits samt i övrigt få ankomma på länsstyrelserna. Tillika torde Kungl. Maj:t efter den ytterligare utredning, som må förebringas av länsstyrelserna, få meddela föreskrifter rörande medlens fördelning mellan de berörda länsstyrelserna.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till ersättning för vissa av översvämningar förorsakade skador* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Ingemar Nygren

Kapitalinvesteringar

Socialdepartementet

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 1. **Lånefonden för bostadsbyggande.** Riksdagen har medgivit, att preliminära beslut om lån under budgetåret 1959/60 må meddelas intill ett belopp av högst 755 000 000 kronor. Till lånefonden för bostadsbyggande har vidare för sagda budgetår anvisats ett investeringsanslag av 700 000 000 kronor.

Bostadsstyrelsen har (skr. 27/8 1959) föreslagit, dels att förenämnda ram för den preliminära långivningen ökas med 115 000 000 kronor till 870 000 000 kronor, dels att å tilläggsstat till lånefonden för bostadsbyggande anvisas ett anslag av 100 000 000 kronor.

Styrelsen har sedermera (skr. 4/12 1959) framlagt nya beräkningar av anslagsbehovet. Med ledning av utbetalningarna av lån under tiden juli—oktober 1959 uppskattar styrelsen anslagsbehovet till 850 000 000 kronor, dvs. 150 000 000 kronor mer än som anvisats för budgetåret. Styrelsen anför som skäl för uppräkningsbehovet dels att färdigställandet av tertiärbelånade flerfamiljshus kan antagas bli större än som tidigare förutsatts, dels att utbetalningarna av lån torde bli relativt stora beroende på att tiden mellan ett projekts färdigställande och utanordning av lånet kunnat minskas till följd av decentralisering av långivningen och förenkling av handläggningen av låneärenden.

Departementschefen

För budgetåret 1959/60 har riksdagen godkänt ett minimiprogram för bostadsbyggandet avseende 63 000 lägenheter. På grundval av detta program har en ram av 755 000 000 kronor fastställts för beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande.

Vid anmälan av frågan om byggnadsprogram för innevarande budgetår (statsverksprop. 1959, bil. 26) framhöll jag, att om det dåvarande konjunkturenläget bestod man fick räkna med att behov kom att föreligga av en stor igångsättning under tredje kvartalet 1959. Om så blev fallet måste medelsramen utvidgas för att igångsättningen under första halvåret 1960 skulle bli tillräcklig.

För att trygga sysselsättningen under vintern 1959/60 har en relativt stor igångsättning av nya byggnadsföretag under andra halvåret 1959 bedömts som erforderlig. På grund härav har en avsevärd del av den för innevarande budgetår fastställda medelsramen redan tagits i anspråk. För att en tillräckligt stor igångsättning skall kunna påräknas instundande vår bör medelsramen ökas något. Jag anser att byggnadsprogrammet bör utvidgas med ca 5 000 lägenheter från 63 000 till 68 000 lägenheter. Ökningen torde komma att avse enbart flerfamiljshus.

En dylik utvidgning av byggnadsprogrammet förutsätter, att medelsramen för innevarande budgetår ökas med 50 000 000 kronor från 755 000 000 kronor till 805 000 000 kronor.

Bostadsstyrelsens i skrivelsen den 4 december 1959 redovisade beräkning av anslagsbehovet för innevarande budgetår kan jag godtaga. Å tilläggsstat torde alltså böra anvisas 150 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att under budgetåret 1959/60 preliminära beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, må meddelas intill ett belopp av 805 000 000 kronor;

b) till *Lånefonden för bostadsbyggande* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 150 000 000 kronor.

VI. Fonden för låneunderstöd

[2] 2. **Räntefria lån till bostadsbyggande.** Riksdagen har medgivit, att preliminära beslut om lån, som skall utgå från anslaget till räntefria lån till bostadsbyggande, under budgetåret 1959/60 må meddelas intill ett belopp av 80 000 000 kronor. För innevarande budgetår har vidare till räntefria lån till bostadsbyggande anvisats ett investeringsanslag av 120 000 000 kronor.

Bostadsstyrelsen har (skr. 27/8 1959) föreslagit, dels att den preliminära långivningen ökas med 15 000 000 kronor, dels att å tilläggsstat till räntefria lån till bostadsbyggande anvisas ett anslag av 5 000 000 kronor.

Styrelsen har sedermera (skr. 4/12 1959) lagt fram ny beräkning av anslagsbehovet och förordat, att å tilläggsstat anvisas ett belopp av 25 000 000 kronor.

Departementschefen

Mitt förslag i det föregående (p. 1) om utökning av bostadsbyggandet och medelsramen för lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, avser endast flerfamiljshus och påverkar därför inte ramen för räntefria lån till bostadsbyggande. En utvidgning av sistnämnda ram erfordras därför inte.

Vad angår anslaget till räntefria lån till bostadsbyggande vill jag erinra om vad i det föregående anförts beträffande bostadsbyggandets storlek och utanordningarna av statliga lån under juli—oktober 1959. Styrelsens förslag att å tilläggsstat skall anvisas 25 000 000 kronor tillstyrkes.

Med åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Räntefria lån till bostadsbyggande* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 25 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Bengt Wilhelmsson

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1960.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 10 a. Statens fiskredskapslånefond. Vid 1938 års riksdag (IX ht s. 322; JoU 65; rskr. 236) beslöts inrättandet av en statlig utlåningsfond, benämnd statens fiskredskapslånefond. Från fonden må lån utlämnas till fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap. Vid utgången av budgetåret 1958/59 förelåg å fonden ett outnyttjat belopp av 160 000 kronor.

Departementschefen

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört vid anmälan av under jordbruksdepartementet hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60, punkten 3, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Statens fiskredskapslånefond å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Jan Brandt

Förteckning
över av Kungl. Maj:t hos riksdagen äskade anslag å tilläggsstat II
till riksstaten för budgetåret 1959/60

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter

V. Socialdepartementet

E: 9	Beredskapsarbeten på vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	80 000 000
E: 10	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	2 000 000
		82 000 000

IX. Jordbruksdepartementet

G: 8	Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd . .	85 000
K: 16	Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., <i>reservationsanslag</i>	50 000
		135 000

XI. Inrikesdepartementet

G: 17	Bidrag till ersättning för vissa av översvämningar förorsakade skador, <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
	<u>Säger för driftbudgeten</u>	83 135 000

Kapitalbudgeten

Kapitalinvestering

V. Statens utlåningsfonder

<i>Socialdepartementet:</i>		
1	Lånefonden för bostadsbyggande	150 000 000
<i>Jordbruksdepartementet:</i>		
10 a	Statens fiskredskapslånefond	50 000
		150 050 000

VI. Fonden för låneunderstöd

<i>Socialdepartementet:</i>		
2	Räntefria lån till bostadsbyggande	25 000 000
	<u>Säger för kapitalbudgeten</u>	175 050 000